

Ֆ. ԲՈՌՉԱՆՅԱՆ

(Հոգևոր ձեմարանի դասախոս)

ԱՍԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԳԵՈՐԳ Զ.Ի ՄԱՀՎԱՆ ԱՌԹԻՎ

(ձառ սգո սեղանի շուրջ)

Երեմիա մարգարեի հետ ես էլ ան ողբում՝ «Սուգ առին ճանապարհք Սիոնի...»: Արդարեւ, սուգ առին հայկական Սիոնի՝ էջմիածնի ճանապարհները: Ու գալիս են հազարավոր սգակիր մարդիկ, վշտի թախծոտ դեմքերով, գալիս են մոտ թե հեռու վայրերից, աշխարհի բոլոր անկյուններից, գալիս են եկեղեցական թե աշխարհական, մտախոհ և տրոտամ, գալիս՝ շրջապատելու Մեծ Հայրապետի դագաղը, մասնակցելու համազգային այս մեծ սգի հանդեսին. չէ՞ որ այլևս հավիտյան պիտի շտեմեն նրա շնորհալի դեմքը, որովհետեւ «Գնաց մարդն ի տուն իւր յաւիտենից»:

Ամբողջ հայ ժողովուրդը հուզվեց իր փմաստում Հոր և պատվական, անզուգական Հայրապետի անդամանելի կորստի առթիվ: Եվ Ս. էջմիածին փութաց հայ ժողովուրդը՝ իր սիրելի Հայրապետին հրաժեշտ տալու:

Վախճանվեց մեր հայրապետներից ամենախմաստուններից և աշխարհի ամենադեղեցիկ հոգի ունեցող կրոնապետներից մեկը: Գեղեցկությունը բարին է, իսկ բարին կապված է խղճի հետ: Եվ հանգուցյալ Վեհափառ Հայրապետը մարմնացած քրիստոնեական խիղճ էր, այդ բառի ամենատարբեր իմաստով: Նա խղճով ապրեց և խղճով բարի հիշատակ թողեց իր ետին, Իրեն ճանաչողների սրտերում: Մենք, հայերս որքան պարտական ենք Սովետական կառավարությանը, որ մեզ ազդեցիկ փրկեց. ի խղճն պետք է երախտագետ լինենք: Ես մի ցանկություն ունեմ՝ ամբողջ հայերը հավաքել մեր հողի վրա, — ասում էր Ներսիսյան հիշատակ Հայրապետը: Հայրենասիրության մարմնացումն էր նա՝ Հայրենիք և Եկեղեցի, Հայաստան և Ս.

էջմիածին՝ նրա ազնվական հոգու մշտավառ նրկու կանթեղներն էին, որոնց ջերմությամբ և շուշուով ապրեց ու գործեց նա ավելի քան վաթսույն տարի: Մի երջանիկ օր, երբ Վեհափառն փնձ ձեմարանի կրոնի դասախոս և վերակացու ընտրեց, ասաց. «Մի՛րի՛ր և սիրեցրո՛ւ ուսանողներին, որպես քո հարազատ որդիներին, Հայրենիքն ու Հայ Եկեղեցին և ջանա՛ միշտ նրանց հոգում վառ պահել Հայրենիքի սերն ու հայ հավատի նվիրական հուրը, որոնցով ապրել և ստեղծագործել է մեր տաղանդավոր ժողովուրդը»:

Հանգուցյալի ո՛ր մեկ առաքինության մասին խոսեմ. մի հարուստ գանձ էր նա, գանձ անհատնում հայրենասիրության, Եկեղեցասիրության, ժողովրդասիրության, մարդասիրության և խաղաղասիրության: Որքան հմուտ մանկավարժ էր Վեհափառը, և որքան ուրախանում էր, քննության ժամանակ ուսանողների հաջողությունները տեսնելով: Միշտ անմեղ ժպիտ կար այդ մեծ մարդու դեմքին, կարծես թե նեղանալ չկար նրա համար: Գալիս էր նա Հոգևոր ձեմարանի բոլոր հանդեսներին և ուշի-ուշով ունկնդրում: Մերումի Հայրապետի համար հոգնիլ չկար. որքան սեր, որքան եռանդ ունեիր: Ցանկապատել տվեց իր ազգին, տուններ տնկել տվեց, բաց ապաղ, իր ծառերի պտուղները չկարողացավ վայելել: Այս կարճ և վաղանցուկ կյանքում շատ քչերն են վայելել իրենց գործերի արդյունքները. «Ձի անցանեն կեանք մարդոյ որպէս շամանդաղի», — ասում է Ս. Գիրքը:

Քրիստոնեական համեստության, խոնարհության օրինակ էր նա, բուրբի հետ հայրաբար և եղբայրաբար էր վարվում, նրա

դռները միշտ բաց էին բոլորի առաջ: Վարվեցողության հիանալի տակտոսներ Հանգուցյալը մեծի և փոքրի հետ:

Ս. Էջմիածնի գեղեցիկ երկնքի տակ, աստղազարդ գիշերներում, նստում էինք երկուսով: Խոսում էր Նա մեծ մարգարեների հատուկ տեսլապաշտովթյամբ Աստուծո, Ավետարանի, կրոնի փրկիստիայության մասին հմտությամբ, գիտությամբ, կարդում էր ինձ մոտ աստվածաբանների գրքերից և բացատրում էր, պատմում Իր անցյալ վյանքից, Իր տեսած մարդկանց մասին, Իր խոսած քարոզների մասին: Այդ օրերը իմ կյանքի ամենաերջանիկ և անմոռանալի օրերից էին:

Հանգուցյալի հոգին ժլատ չէր, Նրա սեղանը բաց էր միշտ՝ Հայր Աբրահամի անսպառ սեղանի նման: Ահա թե ինչո՞ւ հայ ժողովրդի ազգային-եկեղեցական սուգը բաժանում է ողջ աշխարհը:

Մահը ավելի ևս գեղեցկացրեց ամենքից սիրված և հարգված մեծ Հայրապետին: Նրա դազաղի շուրջն հավաքված էին կրոնականներ, մտավորականներ և բազմահազար ժողովուրդ... ու բոլորի հարգանքի և հրաժեշտի անկեղծ արցունքների միջով մեծ Կաթողիկոսի մարմինը ամփոփեցինք մայր հողի ծոցում, Մայր Եկեղեցու գրկում, Աշտարակեցու և Խրիմյանի կողքին...:

Փա՛ռք Քո կենդանի հոգուն: Թո՛ղ Տերը պսակե Քեզ Իր լուսո բնակարաններում. «Ի տան Հօր իմոյ օթևանք բազում են»: Մենք սրբությամբ կիրադործենք Քո թողած ավանդները և կաշխատենք միշտ վառ պահել Ս. Լուսավորչի կանթեղը:

Իմ աչաց լույս Վեհափա՛ռ, հավիտենական հանգիստ Քո անմահ հոգուն:

